

HODNOTÍCÍ FORMULÁŘ – MĚSTO CHRUDIM

K OBLASTI „METODIKY PRO HODNOCENÍ KATEGORIE „A“ MA21“

Téma: 6 – MÍSTNÍ EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ

1) Formální vyhodnocení auditu

1.a) Existují připomínky a náměty k přehlednosti a srozumitelnosti auditu?

Ne, sestavený audit je přehledný a srozumitelný. Kde je potřeba, tak je text členěn přehledně do odrážek, statistiky k nezaměstnanosti a počtu podnikatelských subjektů působících ve městě jsou uvedeny v tabulkách. Formální stránka předloženého podkladu odpovídá potřebám hodnocení MA21.

1.b) Je audit kompletní, dává odpověď na všechny návodné otázky?

Ano, město Chrudim sestavilo kompletní audit tak, aby bylo možné vyhodnotit věcný obsah návodných otázek týkajících se tématu Místní ekonomiky a podnikání. Od února 2013 však došlo ve městě k některým zásadním pozitivním změnám, které se týkají využití průmyslové zóny západ. Část disponibilních pozemků odkoupila společnost KYB CHITA Manufacturing Europe s. r. o., která by měla v blízké budoucnosti přinést nová pracovní místa ve strojírenství, které je z hlediska struktury zaměstnanosti v tomto městě typická a do značné míry i tradiční. Kontext těchto dílčích záležitostí byl doplněn elektronickou poštou, telefonickým rozhovorem a desk-research aktuálních informací a podkladů z dokumentů města Chrudim.

1.c) Využívá audit povinné a doporučené indikátory?

Ano, všechny povinné indikátory jsou městem Chrudim doloženy. Jsou doloženy i doplňkové indikátory dobré praxe v oblasti podpory podnikání a zaměstnanosti ve městě, což celkově dotváří přehled nejen o aktivitách města, ale také celkové situaci ve městě (včetně exogenních faktorů).

2) Vyhodnocení stavu sledovaných oblastí UR

Rekapitulace auditu:

K sebehodnocení města (uvedeném v auditu) uveďte vlastní číselné hodnocení a stručné zdůvodnění (zejména v případě rozdílů v hodnocení)

Oblast	sebehodnocení města	hodnocení experta
6.1 Oživení a podpora místní zaměstnanosti a vzniku nových podniků a firem při zachování principů udržitelného rozvoje	+1	0 Dostupná data uvádí stabilizovaný a jen mírně rostoucí pozitivní vývoj v míře podnikatelské aktivity ve městě. Město se snaží vytvářet vhodné

		<p>podnikatelské prostředí, nicméně nástroje, které k tomu využívá, jsou standardní.</p> <p>Pozitivní je postupné obsazování průmyslových zón. Mimořádného úspěchu se podařilo dosáhnout v únoru 2013, kdy byla podepsána strategická smlouva s japonským investorem v PZ západ.</p> <p>Míra nezaměstnanosti byla v předkrizovém období podprůměrná, nicméně z důvodu koncentrace strojírenství se v období 2008 -2010 zdvojnásobila. Ačkoliv se nyní udržuje mírně nad celorepublikovým průměrem, tak v posledních 3 letech se pozvolně snižuje. Ve srovnání s krajskou úrovní míry nezaměstnanosti je však rozdíl vyšší. Trend míry nezaměstnanosti lze hodnotit v kontextu makroekonomického vývoje ČR za stabilizovaný, v prvním pololetí 2013 byly vytvořeny podmínky a předpoklady pro její další snížení (viz výše).</p>
6.2 Spolupráce s místními podniky a firmami za účelem podpory výměny zkušeností z dobré podnikatelské praxe	+1	<p>0</p> <p>Město Chrudim má standardně propracovaný systém komunikace s podnikateli. Spolupráci města a podnikatelů zajišťuje Komise pro hospodářský rozvoj, vzniklá v souvislosti s tvorbou Strategického plánu v roce 2003. Původnímu úkolu (monitorovat plnění záměrů SP, speciálně ve vztahu k ekonomice a podnikání při realizaci priorit SP: E1, E2, E3 a S1) se však nevěnuje, probírá běžnou agendu (dle zápisů za rok 2012 více méně územně-plánovacího charakteru). Tím tato komise prakticky dubluje činnost Komise stavební a pro rozvoj města a konec konců se kříží i s úkoly komise Zdravého města.</p> <p>Strategický plán rozvoje města Chrudimi je na kraji své životnosti, nicméně se v tomto roce zahájily přípravy na jeho aktualizaci.</p> <p>Zpracované akční plány nepředstavují adekvátní náhradu. Komise pro hospodářský rozvoj by tudíž měla projednávat zejména otázky strategického charakteru tak, aby bylo možné i zpětně kontrolovat její fungování – tj. porovnání s původním stavem a provedenými kroky k naplnění strategie střednědobého či dlouhodobého charakteru.</p> <p>Složení komise je adekvátní jejímu smyslu, tj. členy komise jsou místní podnikatelé, v jednom případě se dokonce jedná také o předsedu dozorčí rady Svazu obchodu a</p>

		cestovního ruchu ČR s širšími možnostmi k ovlivnění vývoje ekonomiky ve městě, a členem je rovněž i jeden zkušený místní podnikatel v důchodovém věku. Žádná jiná forma aktivní komunikace s podnikateli, jejíž závěry by byly průběžně prezentovány např. na webových stránkách města, však neprobíhá.
6.3 Udržitelný místní cestovní ruch	+2	+1 Město Chrudim má koncepci rozvoje cestovního ruchu, kterou průběžně realizuje a vyhodnocuje. Pozitivně lze hodnotit každoroční tematické akce, které se projevují v celkových statistikách návštěvnosti ČSÚ (zejména pak komparace návštěvnosti města před 10 lety se současností). V posledních letech má návštěvnost města setrvalý stav a je zřejmé, že dosáhla svého maxima. Celková kapacita ubytovacích zařízení se během posledních 10 let více než zdvojnásobila (tj. počet pokojů i lůžek), počet ubytovacích zařízení je více než trojnásobný ve srovnání se situací před 10 lety. Ze statistik návštěvnosti vyplývá, že město Chrudim je primárně destinací pro tuzemské turisty a domácí návštěvníky. Zahraniční turisté se podílí na celkové návštěvnosti města necelými 2 %.

Celkové hodnocení:

Vypište stručně v odrážkách dle následující tabulky.

VNITŘNÍ PODMÍNKY Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> - aktivní práce města z hlediska podpory podnikání (např. téměř zcela zaplněná PZ Sever, cca 90 %) - podpora NNO ve vazbě na zaměstnanost znevýhodněných skupin obyvatelstva - podpora podnikání v širším okolí v rámci spolupůsobení v regionální rozvojové agentuře - dobré zkušenosti s proměnou a následným využitím brownfields na území města - stabilizovaný a spíše rostoucí vývoj podnikatelských aktivit ve městě - propracovaný systém komunikace s podnikatelskými subjekty ve městě - organizace tradičních aktivit v oblasti rozvoje cestovního ruchu (pestrá nabídka každoročních tematicky zaměřených akcí) - relativně dobrá geografická poloha města vůči 	VNITŘNÍ PODMÍNKY Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> - vyšší míra zaměření města na strojírenství jako oboru, který je velmi citlivý na výkyvy ve vývoji hospodářského cyklu na národní a globální úrovni, - zánik dominantního průmyslového zaměstnavatele, který nebyl dosud nahrazen perspektivními stabilizujícími MSP, - větší vzdálenost města vůči napojení na dálniční síť jako faktoru rozvoje podnikání (horší dopravní dostupnost) - chybějící institucionální podpora začínajících podnikatelů (dům sdílených služeb, technologický park) - nízké komerční využití městského centra, zejména historického jádra - nedostatečná propagace města
--	--

krajskému městu Pardubice i Železným horám na straně druhé.	
VNĚJŠÍ PODMÍNKY Příležitosti - odkoupení části pozemků v PZ západ strategickým investorem KYB CHITA Manufacturing Europe, s. r. o. - strojírenství - dosud ne zcela zaplněné průmyslové zóny - intenzivnější využití dalších rozvojových ploch a příprava nových v územním plánu (např. kolem nově budovaného obchvatu města Chrudim) – nová administrativní a komerční centra; - propojení turistických regionů Chrudim, Železné hory, Sečsko, Touloucovy Maštale - rozvoj cykloturistiky v regionu a spojení s Pardubicemi - větší využití finančních prostředků ze strukturálních fondů EU pro rozvoj města i v období 2014+ (např. infrastrukturní projekty zaměřené na revitalizaci brownfields – viz např. Evona Chrudim, Vojenské Depo)	VNĚJŠÍ PODMÍNKY Hrozby - dlouhodobá stagnace české ekonomiky v následujících letech může negativně ovlivnit rozvoj podnikání a úroveň zaměstnanosti z důvodu silné pozice strojírenství ve městě (včetně nového investora v PZ západ – orientace na automobilový průmysl) - v důsledku trendu omezení veřejných výdajů a možnosti snížení příjmu města v rámci RUD budou prostředky města na rozvoj podnikání mít snižující se tendenci - zhoršení podmínek pro podnikatele v areálu Transporta (zdražení služeb pronajímatele) - pokles délky ubytování hostů vlivem okolních atraktivit

Závěry pro municipalitu – doporučení a návrhy hodnotitele:

Město Chrudim je lokalizováno v geografickém zázemí a spádovosti krajské metropole Pardubice a zároveň v blízkosti Železných hor, což umožňuje dlouhodobě dobré podmínky endogenního rozvoje lokality města. Na druhou stranu je však město významné z hlediska ekonomické struktury v oblasti strojírenství, které je velmi citlivé na výkyvy v hospodářském cyklu nejen národní, ale i globální ekonomiky. Tato orientace bude navíc dále posílena lokalizací nového strategického investora v PZ západ - KYB CHITA Manufacturing Europe, s. r. o., která se zaměřuje na doplňkové díly pro automobilový průmysl. Proto je nutné velmi obezřetně interpretovat vývoj míry nezaměstnanosti, která byla např. v předkrizovém období na nižší úrovni než celostátní průměr, naopak v období negativních dopadů hospodářské krize se téměř zdvojnásobila. V posledních 3 letech se pozvolně snižuje, a je reálný předpoklad jejího dalšího snížení po zahájení výroby nového strategického investora.

Přístup města k rozvoji podnikání a zaměstnanosti lze považovat za standardní při využívání stávajícího spektra nástrojů. Systém komunikace se zástupci podnikatelského sektoru prostřednictvím Komise pro hospodářský rozvoj byl vyhodnocen jako málo zacílený a to zejména z důvodu určité zastaralosti současné strategie rozvoje města Chrudim. Poslední verze strategie byla zpracována před 10 lety externí konzultační firmou. Stávající akční plány rozvoje města nepředstavují adekvátní náhradu pro strategickou vizi města v období členství ČR v EU, postkrizovém období a dekády ve znamení Evropa 2020. Formulace strategie a cílů pro tematiku podnikání a místní ekonomiky by následně prospěla pro vyhodnocení efektivity aktivit Komise pro hospodářský rozvoj. V současné době byly zahájeny přípravy na aktualizaci strategie.

V oblasti rozvoje cestovního ruchu nepatří město Chrudim mezi tradiční turistické destinace, přesto se však zaměřuje na maximální možné využití podmínek rozvoje tohoto segmentu místní ekonomiky. Jako velmi vhodný způsob podpory rozvoje cestovního ruchu, který je využíván primárně tuzemskými a

domácími návštěvníky, se jeví právě každoroční tematicky zaměřené akce. Např. v posledních letech se jednalo o zaměření na „Rok baroka“ nebo „Rok sportu“. V roce 2013 se jedná o „Město kultury a gastronomie“. Město Chrudim naplňuje úroveň tzv. tranzitu pro blízké Železné hory, a proto se zaměřuje na aktivity krátkodobého charakteru ve vazbě na pořádání tradičních a tematicky zaměřených akcí, které se projevují v celkových statistikách návštěvnosti ČSÚ (zejména pak komparace návštěvnosti města před 10 lety se současností). V posledních letech se mírně zvyšuje délka průměrného pobytu návštěvníků, která dosáhla úrovně 2 dnů.

Městu Chrudim lze doporučit následující pro další vývoj:

- po zahájení aktivit nového investora v PZ západ se pokusit dohodnout formy jeho participace na podpoře rozvoje města – může se např. jednat o vytvoření specifických fondů pro rozvoj NNO, místních sportovních organizací apod. – viz zkušenosti s obdobnými investory v jiných městech ČR (WOKOUN, R., TVRDOŇ, J., aj. Přímé zahraniční investice a regionální rozvoj. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2010. 204 s. ISBN 978-80-245-1736-0);
- provést komplexní zhodnocení stávajícího stavu potenciálu využití průmyslových zón města s ohledem na možnosti zaplnění jejich zbývajících částí, přičemž zvláštní důraz by se měl klást na diverzifikaci ekonomické struktury města, doplnit chybějící institucionální podporu začínajících podnikatelů (např. dům sdílených služeb či technologický park) a posílit sektor strategických služeb (zejména IT technologie). Stávající zaměření města na strojírenství je sice tradiční, ale velmi citlivé na vývoj hospodářského cyklu a jeho výkyvy;
- souběžně se zahájením výstavby obchvatu města začít intenzivněji komunikovat s vlastníky přilehlých pozemků ohledně možností jejich využití jako nové rozvojové plochy (dle územního plánu) – v tomto smyslu by město mohlo hrát určitou zprostředkující úlohu mezi vlastníky a potenciálními developerskými společnostmi, které by ve směru k plánované trase východního obchvatu plánovat vznik nového administrativního a komerčního centra (v prostoru nového vjezdu do města ve směru od Pardubic);
- zvýšit dosud nízkou úroveň komerčního využití městského centra, zejména historického jádra;
- pokračovat v intenzivní spolupráci na mikroregionální úrovni v oblasti rozvoje cestovního ruchu – tj. zejména propojit turistické regiony Chrudimi, Železných hor, Sečska a Touloupcovy Maštale.
- pokračovat v každoročních tematicky zaměřených akcí k rozvoji cestovního ruchu.

3) Hodnotící výrok (zvolte z vyjmenovaných variant):

Uspokojivý stav tématu vůči UR – s podmínkami.

V rámci diskuse oponentního týmu (experta s konzultanty) vyplynuly následující dvě podmínky pro dosažení stupně „A“ MA21:

- 1) Pro hodnocení efektivity a celkového zacílení aktivit Komise pro hospodářský rozvoj je nezbytné mít aktuální strategický plán rozvoje města Chrudim, resp. jasné aktuální cíle střednědobého (příp. dlouhodobého) charakteru pro oblast podnikání a místní ekonomiky.
- 2) Z hlediska obecných trendů by si měla míra nezaměstnanosti v následujících 3 letech udržet klesající tendenci směrem k průměru Pardubického kraje, resp. by měla minimálně trend kraje v míře nezaměstnanosti kopírovat v případě jejího zvýšení.

Pokud by se míra nezaměstnanosti zvýšila, tak bude nezbytné provést analýzu struktury míry nezaměstnanosti ve městě pro formulaci konkrétních opatření směřujících k jejímu snížení. Taková analýza by však měla být obsažena v aktualizovaném strategickém plánu rozvoje města.

V Praze dne 9. 7. 2013

Zpracoval oponentní tým:

Vedoucí oponentního týmu	Ing. Martin Pělucha, Ph.D., VŠE Praha
Člen oponentního týmu (konzultant)	Ing. Jan Přikryl, CSc., PROODOS, poradenství pro obce
Člen oponentního týmu (konzultant)	RNDr. Viktor Květoň, Ph.D., Univerzita Karlova v Praze